

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, samt av förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71"

(KOM(2003) 468 slutlig – 2003/0184 (COD))

(2004/C 80/29)

Den 3 september 2003 beslutade rådet att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Facksektionen för sysselsättning, sociala frågor och medborgarna, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 25 november 2003. Föredragande var Peter Boldt.

Vid sin 404:e plenarsession den 10 och 11 december 2003 (sammanträdet den 10 december) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 111 röster för, 1 röst emot och 5 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1. Förordning (EEG) nr 1408/71 har sedan 1971 uppdaterats och ändrats flera gånger för att anpassas till förändringar i medlemsstaternas trygghetssystem samt EG-domstolens domar, som påverkar den framtida tillämpningen av förordningen. Även utvidgningarna av gemenskapen har fört med sig ändringsbehov.

1.2. Samtidigt med ändringar i förordning (EEG) nr 1408/71 har man också ändrat förordning (EEG) nr 574/72 i konsekvens med ändringarna i förstnämnda förordningen.

2. Sammanfattning av innehållet i kommissionens förslag till förordning

2.1. Kommissionen har lagt fram ett förslag till förordning om ändring av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, samt av förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71. Förslagets huvudsakliga syfte är att uppdatera förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 speciellt vad gäller särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner. Behovet har blivit akut efter ett antal EG-domstolsbeslut som blivit prejudikat för tillämpningen av förordning (EEG) nr 1408/71.

2.2. Domstolen har upprepade gånger konstaterat att "exportabilitetsprincipen" måste tolkas stramt. Det betyder att man enbart kan utesluta förmåner som är av särskild karaktär, icke avgiftsfinansierade och uppräknade i bilaga IIa.

2.3. Förslaget syftar också till att ta i beaktande utvecklingen i nationell lagstiftning. Den kan dels vara en följd av domstolsbeslut, dels självständig utveckling av socialskyddet i medlemsstaterna.

2.4. I förslaget föreslås likaså uppdatering av dessa gemenskapsförordningar gällande relationerna mellan förordningen och bestämmelserna i bilaterala socialskyddsavtal.

2.5. Kommissionens övriga förslag rör anpassningar i bilagornas text om medlemsstaterna samt tekniska justeringar.

3. Allmänna kommentarer

3.1. Kommittén välkomnar kommissionens förslag och upprepar det som kommittén konstaterade den 27 januari 1999 i yttrandet om social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen⁽¹⁾ att ändringsförslagen måste svara mot behovet att förnya och uppdatera förordningarna som syftar till att underlätta en samordning av systemen för social trygghet⁽²⁾. Förslaget ges samtidigt som arbetet med helhetsreformen som syftar till att förnya och förenkla förordning (EEG) nr 1408/71 och förbättra samordningen är i sitt slutskede.

⁽¹⁾ EGT C 101, 12.4.1999.

⁽²⁾ EGT C 75, 15.3.2000.

3.2. Trots att man redan nått enighet om texten i avdelning III kapitel 8 (särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner) samt om huvudprinciperna gällande bilagorna i förordning (EEG) nr 1408/71, fortsätter diskussionerna om de förmåner olika länder skall ha under bilagorna. Då är det möjligt att innehållet i det ifrågakvarande förslaget kommer att ändras.

3.3. Kommittén ger sitt fulla stöd till avsikten med helhetsreformen av förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72, att göra regelverket tydligare och lättare att tolka och förstå för EU-medborgare som utnyttjar rätten att flytta inom gemenskapen. Då är det viktigt att gällande rättspraxis även är införd i lagstiftningen.

4. Kommentarer till enskilda artiklar

4.1. Artikel 1.1: Förslag om hur artikel 4.2 a skall ersättas: Här preciserar man vad särskilda icke avgiftsfinansierade kontantförmåner är. Förslaget förtydligar begreppet och svarar mot domstolspraxis. Förslaget hur artikel 4.2 a skall ersättas är i enlighet med den formulering man enats om i förnyelsen av förordning (EEG) nr 1408/71. Förslaget är logiskt till sin struktur och lättare att förstå än den nuvarande formuleringen.

4.2. Artikel 1.3: Man föreslår att punkt 1 skall ersättas i artikel 10a så att man, bättre än utifrån den nuvarande texten, förstår vilka rättigheter som inte är exportbara. Förslaget

innebär ett förtydligande av texten, utan att sakinnehållet förändras.

4.3. Artikel 1.4: I artikel 23 föreslås att ett stycke 2a läggs till. Tillägget förtydligar hur referensperioder från flera medlemsstater tas i beaktande. Förslaget förtydligar texten och minskar tolkningssvårigheter. Medborgarna kan bättre förstå och tolka sina rättigheter.

4.4. Artikel 1.5: Här föreslår man att punkt 1 i artikel 33 ersätts med en ny formulering som förtydligar ytterligare krav som ställs på den behöriga institutionen vid beräkandet av pensioner. Även den här ändringen behövs. Ändringen ökar rätts säkerheten för individen.

4.5. Ändringarna i bilagorna är resultat av EG-domstolens domar och/eller ändringar i nationell lagstiftning. Kommittén anser att uppdateringen av bilagorna är av yttersta vikt för att i praktiken trygga medborgarnas sociala rättigheter. Kommittén förutsätter att förhandlingarna inom rådet om bilaga IIa snarast möjligt slutförs så att förslaget kan träda i kraft.

5. Slutsatser

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén ställer sig positiv till förslaget om ändring av de båda förordningarna. Förändringarna är motiverade ur tydlighets- och genomskinlighetssynpunkt och bidrar till förstärkandet av såväl rättsskyddet som socialskyddet för medborgarna.

Bryssel den 10 december 2003.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Roger BRIESCH